

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Scala coeli

Johannes <Gobi, Iunior>

[Straßburg], 1483

De amore

[urn:nbn:de:bsz:31-106862](#)

dilectū quēz cū multis docūm̄tis
z seruicijs obligasset. dixit m̄grō
discip̄ls. Si eēm diues vobis bo-
na ifinita facerē. Quē m̄gr̄ pbās
p q̄ndaz m̄cātationē oñdit sibi q̄
eñz impator. q̄m m̄gr̄ rogabat vt
sibi pmissuz implet q̄ m̄cta bñfi-
cia vacabāt. q̄z discip̄ls se scie ne-
gabat. cū m̄gr̄ Hec oia vobis de-
di z oia etiā auferāt m̄cātationē
sufflata remāsit nūd. M̄gr̄ ē de⁹
Discip̄ls est diues q̄ in paupertate
exñs pmittit z ppom̄ p do facē
mirabilia. Iſsecut⁹ aut̄ ḡdib⁹ ho-
noris z dñiciax. nec deū nec xp̄i
paupes agnoscit. jō de⁹ q̄ dedit z
dat omib⁹ oia. ip̄m finalit̄ p̄inat
ad mortē. Itē ad id. Quidā m̄gr̄
fuit i arte dñimicatoria hñs disci-
pulū vñ valde dilectū. q̄z cū do-
cuissz sufficiēter omnē spēm artis
illi⁹ z mod⁹. dixit m̄gr̄ suo q̄ sup
oia eū diligebat q̄z pbare volēs
fecit duellū pcomizare. q̄uāt am-
bo bellū igrēssi fuisset cū ensib⁹
ad ludēduz. dixit m̄gr̄ discip̄lo. ro-
go te vt nūc oñdas mihi verā a-
amiciciā. vt velis esse victus z ego
victorē sis iuneis et ego senex.
pbo te agilioz̄ esse. Cui discip̄ls.
Nō faciā q̄ si te pituz vicerō p-
petuū acq̄iaz hōre⁹. z jō m̄gr̄ales
digitatez ascēdaz. Eui m̄gr̄. Cur ḡ
atra me duo venitis tu z ille q̄ re-
tro te est. Eum ḡ discipulus se v̄-
tisset magister ense sibi tibiā am-
putauit dicens. Hunc ic̄nū mihi
adhuc suauit nec te docturū quo

usq̄ fidelitatē tuā pbassez'z q̄ i-
fidek fuiſti tibiā p̄didistū.

De Amore.

Amor ē q̄druplex. Pr̄imus
est pfectissim⁹. De q̄ ifra
de caritate. Sec̄dus ē dc
ceptiu⁹. De q̄ ifra de mū
do. Terc⁹ ē ol̄uptiu⁹ q̄ est amo⁹
pentū nobis m̄cta mala faciēs.
Prio ei⁹ est ecclie deſtrctō. Dñ le⁹
de vij. do. ſſ. q̄ qdaz noīe Alexan-
der dixit q̄ de⁹ a platis abstulit
filios. Iz diabolus dedit eis nepo-
ces q̄z dileccio ē vt p̄ix phibens
v̄tutez spūſſācti a naue ecclie. Est
etiā cathena diaboli q̄ trahūtur
z ligātur interdu⁹ boi. T̄cdo est
pene accumulatiā. vñ narrat Vm-
bert⁹ q̄ qdā abbas moriēs roga-
bat moāchos vt p eo suū nepotē
eligerēt. qdā cū fecissēt z abbatiā
pacifice possidēt deābulabat per
ortuz m̄ q̄ erat fons pulcerim⁹.
vñ audiuit voces lacrimabilē gei-
tus. Eū igit⁹ sub aſtrictōne passio-
nis xp̄i requirēt vt itimar⁹ qd h̄
eñz r̄ndit. Ego suz aia tui auūculi
q̄ inextinguibili ardoē i hac vita
aq̄ cruciar. Q̄i rogauit vt tu mihi
succedēs i hac dīctate. nā lūme
do est odibile q̄ onus angelis i-
portabile sup humeros pueri po-
nat. q̄ caſtr⁹ sup baculū arundi-
neū fundat. Et qñ elic⁹ ppter pa-
rētes xp̄m dimittit q̄ vere sūt mi-
mici. Nam tunc judas est z re z
nomime qui propter parentum
amiciam dissipat ea que sūne

sanguinis ihu xp̄i crucifixi. Tunc ille hoc audiens et stupens dixit. **N**ō videt mihi sile q̄ ardeas in h̄ fonte. **T**unc ad mādatuz mortui candelabrum cuprēū i fonte p̄ijsit. in instati liqscit. **Q**d̄ vidēs abbas dimisit abbatiaz et sic illi gemit⁹ cessauerūt. **I**tercio ē infidelitas occasio. **V**n̄ dicit̄ in eodē q̄ q̄ dam sanct⁹ hō semel comedebat cū q̄daz plato. **E**ū at comedebat pira dulcissima sibi missa p̄cepit platus q̄ remāserāt diligēti⁹ sibi custodiri. **Q** uero ibi p̄ns erat q̄ dam nepotū ei⁹ vt nepoti suo bñ de cēmilia aiax curaz crediderat pira ad custodiā tradēnt. **C**ui p̄latuſ turbat⁹ r̄ndit q̄ nō vnu p̄ruſ ſibi omittet. **C**ui sanct⁹ r̄ndit **D**os p̄poſuſtis eū custode decez miliū aiax. in q̄ nō oſiditis de cuſtodia vni p̄ri. jdeo nūc pbatur via magna ifidelitas ut qđ nobis a deo ē traditū filiis dei dare. e. cōuerso ſibi ſubrahitis dando filiis diaboli p̄ q̄ xp̄m otemnitis. mūduſ diligitis. domos depīgit⁹ et eleōfigas dep̄datiſ ſtabuluz e. quis repletis et paupes mori fa. me p̄mittit⁹ nobilioſ ē vīa mēſa q̄ xp̄i. cui⁹ uestes altaris imūdiſ ſūt et viiſ viliores. **Q**uart⁹ amoſ est carnal⁹ et est corrupti⁹ i nobis multa mala facit. **D**ijo i. ducit ad dei abnegatiōneſ. **D**ñ in vita beati Basiliij le⁹ q̄ quidā cui dam nobili ſuiens cui⁹ filiā ad amauit ſupra modū. quā nō valēſ decipe domiſ blandicijs yſ polluſ

citatōmb⁹. **H**ic aut̄ a q̄daz mātatore oſilio et ſra q̄ demoni diri gebātur. **Q**ui cum missa ſra q̄daz nocte ad cimiterium judeor̄ veit ad cui⁹ p̄auam inuocatiōneſ dia. bolus apparet̄ et ſra ſibi ostensa declarauit ei omnia que in corde habebat. **C**ui demō dixit. **H**i vis ut tuam compleaz volūtatem. fac mihi ſcam vel ſcriptum māu tua p̄pria in quo xp̄m abnegeſ et eius pfectōnem necnon omnī ſanctōrum eius. **Q**uo facto diabol⁹ coſuelle in tam magnū amoſem iuuenis ardere fecit ut pſtrata in terram clamare cepit. **D**i misere mei q̄ nimis crucior̄ p̄ amore cui ſcutiferi. **Q**d̄ p̄i attendens p̄ie dolore eiulans dicebat. **P**eu me qđ accidit filie mee misere. naſ ego te disponebam diūgere ſponſo. et per te ſaluari putabam. et tu ecō verso in amoſem laſciuie iſlamisti. **T**unc illa amplius clamare cepit. **M**ili dederis quod opto monar. Habito autem conſilio ipam ma. ritauit eidem cū multa ſubſtācia. **E**t q̄ ille dederat ſe diabolo miſam non audiebat. nec ſignū cru. ciſ videre poterat et min⁹ eo mu. mire. **Q**d̄ cū vxdii notificatiuz fuil. ſet et ille negaret. illa ait. **H**i vis ut tibi credaz ambo ſiml̄ intrem⁹ eccliam et pariter ſignabis te ſi. gno crucis. **V**idens ille q̄ latere nō poſat narauit ei totū ordineſ rei geſte. ac illa r̄ndit igemilſeſ. **E**ſofide frater de miſericordia di. **Q** uo potens eſt deus te iuſtum fa.

cere quæ ducēs ad btm̄ Basiliū
 ei oia p ordīmē est ofēsus r facta
 absolutōne eū benignē exhortās
 ei tradidit signum scē crucis qd̄
 diabol⁹ visibilē tape conat⁹ est
 de māu beati Basili⁹ clamauit. **D**
Basili tu piudicas mihi nā ego n̄
 iui ad eū s̄ ipse poti⁹ veit ad me
 xp̄m negādo r sic mihi p̄fessus ē
Quē beat⁹ Basili⁹ in domo reclu
 des r signo crucis munēs lic⁹ p̄
 q̄tuo dies horribiles demonum
 illusiōes passus ē tñ die q̄to vir
 tute sanguinis xp̄i quē cōtinue sibi
 inuocauerat liberat⁹ in presentia
 mktos ex̄ns subito cedula appuit
 in māu beati Basili⁹ apta qm ad
 eccliaz reducēs miam dei pdica
 uit. **T**ercō inducit pximi dcep
 tionē. **Vn** legit⁹ q̄ Heraclides ex
 ardescēs in amore cuiusdā mulie
 ris quā p lasciuiam nō poterat si
 bi attrahē fecit p incātationē vt
 azmo apparēt r sic de domo abie
 cta ea abutētur. **O**d scūs Macha
 riū audiēs eam introduxit in ec
 clesiā r celebrata missa vtute sa
 crānti incantatio euauit r sic i
 figura sua omnib⁹ appuit tūc sā
 d̄ Machari⁹ dixit. **O**fili diaboli
 cur sic pximo tuo nocē voluistra
 ge nūc pñiazz r de⁹ miserebit⁹ tui
Qui otēm̄nes statim accessit dia
 bol⁹ ad modū militis q̄ sup iue
 nē equitās opellebat eū descēdē
 in infernū. **T**ercō inducit mor
 tis penitrationē. **Vn** legit⁹ in gestis
 lobardor⁹ q̄ qdā iueis pulceri
 m̄ a m̄re sua tm̄ dilectus fuit vt

eū ad nephariū r imundū op̄im
 petet. **E**ui cū iueis nullaten⁹ cō
 sentirz m̄ iō eū ap̄d iudicē accu
 sauit asserēs q̄ eā conat⁹ ē viola
 re s̄ ille mori poti⁹ eligēs q̄ ita
 turpiter agē postulauit sibi bea
 ti **A**ndreee adiutoriū. **E**ū at̄ judec
 irat⁹ eū in carcere reclūssz pari
 p̄cipiens saccū līmitū pice in quo
 submerget⁹ in flumie subito bea
 tus **A**ndreas affuit r m̄e rep̄he
 sa de libidie r crudelitate eo orā
 te terremot⁹ fact⁹ ē ita q̄ judec p̄
 strat⁹ r m̄r a fulgore scindit⁹ r in
 uemis liberat⁹ vmdicta opleta tē
 pestas cessauit. **Q**uarto inducit
 ad fcam accusatōe; **A**refert **L**eb.
 q̄ cū m̄r qdāz failiaz seq̄iet⁹ cui⁹
 dam dñi r sic mktos iduceret ad
 peccandū secū. **H**oc qdāz saēdos
 attēdens supplicauit dño vt illa
 ab eorū societate discedēt. qd̄ illa
 audiēs sacerdotē d carnis crimi
 ne accusauit. **O**d r asseruit se pos
 se p̄barte q̄ se dtritā fungēs ad sa
 cerdotem p̄ ofōne accessit. vbi se
 asseruit i sui amore sic ardē q̄ m̄
 si sibi osentirz se iterficēt. **C**ui⁹ ne
 q̄ciaz ille agnoscēs statuit ei locū
 z tps peccādi quā cū pñemēs pa
 rauit sibi lectū de lignis siccis et
 strānti sarta ginē cū igne suppo
 suit. q̄ oia opuit limtheo valde mū
 do. **Q**ūqz illa insidiās totā failiaz
 illi⁹ principis ouocazz sit ad locū
 statutum accesserit. **T**ūc sacerdos
 suppoito igne lecto stās sup illuz
 illesus i medio flāmarum in pre
 sentia omnium clamauit ad eam.

Angelus.

Domi ad me et nunc amori tuas pio-
bet. quod ofusa pniaz egit de sua ac-
cusatione.

Angeli multa bona faci-
unt i nobis. Primo viam sa-
lutis demonstrant. Tunc le-
minli de vijs domis spissis quodam san-
ctus hemita denz rogauit ut sibi
ostendet viam vite paradisi. Quod vero
logi in hemmo fuerat. jo nunc exie-
voluit ut eum inueniret. Qui cum op-
patum docet vnum in exitu celle eius quodam
iunies pulcerim ei apparet.
dices se a deo missum ut ei ostend-
et quod dñi optauerat. Tunc igit simili-
mentem fecissent dietaz bonam et
vellere vnum castum igredi apparuer-
tut ciues illius quod fecerunt onera quod
portari non poterant tunc ait ad an-
gelum hemita. Heu quod fatui sunt ho-
mines quem ligna diligunt quod im-
portabilia onera humeris suis i-
ponunt nec inde pte subtrahunt ut
eo faciliter portare possent. Qui age-
lus. Si vis vitam ingredi uita ho-
rum societatem quod sunt cupiditatem et au-
gurii inordinate et otinue augmentates
diuicias et pctam quod opprimuntur.
Tunc ergo vterius processissent et in nocte
venissent et vellere castum igredi vi-
derunt populi multitudinem trabem lon-
gissimam portatam quam ex transuer-
so in castum inducere nescibatur nec
poterant. Tunc hemita ad angelum.
Heu quod stulti hi sunt quod conatur ad
impossibile cui angelus. Si vis vitam
igredi hox societatem fuge supbe-

timetes scia plationibus poppa et
digitatibus mutuo se impediunt ad
vitam intrare cuius porta est humili-
tas cum malueritudo firmata cum ca-
ritate. Tunc mane surrexisset et in
meridie unam civitatem velle igre-
di ibi puteum pulcerimum inuenient
a quo duo aqua baurientes continue-
in vas porratum fundebant. Jo non pro-
ficiens. Hup quod rindit angelus hemi-
ta. Si vis ad deum properare hos
fuge. Tunc ei inuidi imisericordes
et iracundi quod otinuo volunt et puto
passionis Christi baurire maius cum pa-
ximis ipi offesa non remittunt mlti
plicantes pctam. Tunc autem in via pces-
sissent circa nonam viderunt in via
ortum pulcerimum quod igredientes pe-
tierunt ab ortulano cum tate pulc-
tudinis quibus rindit quod cttuo eent
Prima malorum herbarum eradicatio.
Secunda erat bona platanum emuntri-
mentum. Tercia erat dulcis aqua irriga-
tio. Quarta vigilie solicitude.
Quod vbiq; bona platanum repiebat
in orto suo trasplatabat. Tunc age-
lus ad hemitam. jam vides hic pa-
radisi viam et vite. scilicet ut prius pecca-
ta radices et postea vntutes plan-
tes. iriga lacrimis devotionis et
passionem Christi et sanctorum co-
templatam iugiter. **¶** Secundo
demones fugant. Onde legitur
vbi supra quod quidam peccator re-
ligionem intravit et post breve tem-
pus infirmatus mortuus est. Tunc
autem fratres ante lectum suum
psalmos dicerent. Abbas videt